

Tiit Kuningas «Sinine» «Roheline» Sari «Väike värval», kirjastus Koolibri 2015 Foto: Pm

Arvustus: väike värval võtab suurelt ette

Postimees

1. mai 2015 **23:59**

«Mnemoturniiri» Tarkade Klubi liikmed! Lugege need raamatud hoolikalt läbi, inimesed hakkavad neist leitud faktide kohta teile küsimusi saatma!

Sünniaja järgi võib kahte raamatut – «Sinist» ja «Rohelist» – peaaegu kaksikuteks pidada, kusjuures teisena ilmunud «Roheline» on sinisest esiklapsest kaalult kopsakam. Kuna võib aru saada, et Tiit Kuningas kavatseb koos kirjastusega Koolibri värviseeriat jätkata, on lausa lust kujutelda, milliste mõõtmeteni võiksid paisuda nt «Kollane» või «Lilla».

«Väikese värvali» raamatud koondavad endas ühele konkreetsele värvitoonile pühendatud üksteisega nõrgalt seotud faktide ja legendide kogumikku. Autor jutustab raamatu nimivärviga seotud lugusid teaduses, spordis, kunstides, sümboolikas, ajaloos jne. Nende teemade järgi ongi raamatud struktureeritud.

Tegemist pole teatmeteostega sõna kõige täpsemas mõttes, sest puudub sisuregister. Huviline võib üsna hõlpsasti leida peatüki, mis räägib rohelise värvi tähtsusest islamis. Aga näiteks huvitava fakti peale, mis seostab Stalini repressioone ja briljantrohelist, võib sattuda vaid raamatut mõnuga siit-sealt sirvides.

Need raamatud pole mõeldud süstemaatiliselt läbi töötamiseks ja sihikindlaks teadmiste omandamiseks. Kõnekäänust tuttav keiser võib vabalt mõne sellise teose kaasa võtta sinna, kus ta tavaliselt jala käib ning füsioloogiliste protseduuride juurde paar-kolm huvitavat fakti kõrva taha panna.

«Sinise» ja «Rohelise» muudavad kõige haaravamaks ja haavatavamaks nende erakordne laiahaardelisus. Mida rohkem sa teada saad, seda rohkem tahad veel. Näiteks iga intellektuaali kirjutuslauda ehtiv roheline lamp: saame küll teada, kes ja miks sellenimelistesse kirjanduslikesse rühmitustesse kuulusid, aga kes selle ikoonilise eseme disainis? Huvitavas jutustuses sinistest

teksapükstest võib lugeda, et sõnad «denim» ja «jeans» on hoopis Euroopa päritolu, aga teadmata jääb, miks neid California kullakaevurite tööpükse Eestis teksadeks kutsutakse.

Asi pole ilmselt selles, et autor poleks tahtnud põhjalikum olla. Võib vaid ette kujutada, kui palju pidi Kuningas end kärpima, et köited jääksid niisugusesse mahtu, et üks inimene neid üles tõsta jaksaks. Selles ajas on talle abiks olnud hea toimetaja Aime Kons.

Värviseeria autor on staažikas spordiajakirjanik ja mälumängur Tiit Kuningas. Kahjuks on kirjastus jätnud lisamata lühikese autori tutvustuse, et noorem põlv ka selle entsüklopeediliste teadmistega mehega tuttavaks saaks. Parandage see asi järgmistes värvisarja raamatutes!

Ohtrate illustratsioonidega raamatud on meeldivaks ja loetavaks kujundanud Endla Toots. Peale lugemismõnu pakub sari nii palju silmailu, et ootan kannatamatult, millal mu raamaturiiulisse värvilisi köiteid juurde tuleb.

Tiit Kuningas

«Sinine» ja «Roheline»

Sari «Väike värval», kirjastus Koolibri 2015

Sünniaja järgi võib kahte raamatut – «Sinist» ja «Rohelist» – peaaegu kaksikuteks pidada, kusjuures teisena ilmunud «Roheline» on sinisest esiklapsest kaalult kopsakam. Kuna võib aru saada, et Tiit Kuningas kavatseb koos kirjastusega Koolibri värviseeriat jätkata, on lausa lust kujutelda, milliste mõõtmeteni võiksid paisuda nt «Kollane» või «Lilla».

«Väikese värvali» raamatud koondavad endas ühele konkreetsele värvitoonile pühendatud üksteisega nõrgalt seotud faktide ja legendide kogumikku. Autor jutustab raamatu nimivärviga seotud lugusid teaduses, spordis, kunstides, sümboolikas, ajaloos jne. Nende teemade järgi ongi raamatud struktureeritud.

Tegemist pole teatmeteostega sõna kõige täpsemas mõttes, sest puudub sisuregister. Huviline võib üsna hõlpsasti leida peatüki, mis räägib rohelse värvi tähtsusest islamis. Aga näiteks huvitava fakti peale, mis seostab Stalini repressioone ja briljantrohelist, võib sattuda vaid raamatut mõnuga siit-sealt sirvides.

Need raamatud pole mõeldud süstemaatiliselt läbi töötamiseks ja sihikindlaks teadmiste omandamiseks. Kõnekäänust tuttav keiser võib vabalt mõne sellise teose kaasa võtta sinna, kus ta tavaliselt jala käib ning füsioloogiliste protseduuride juurde paar-kolm huvitavat fakti kõrva taha panna.

«Sinise» ja «Rohelise» muudavad kõige haaravamaks ja haavatavamaks nende erakordne laiahaardelisus. Mida rohkem sa teada saad, seda rohkem tahad veel. Näiteks iga intellektuaali kirjutuslauda ehtiv roheline lamp: saame küll teada, kes ja miks sellenimelistesse kirjanduslikesse rühmitustesse kuulusid, aga kes selle ikoonilise eseme disainis? Huvitavas jutustuses sinistest

teksapükstest võib lugeda, et sõnad «denim» ja «jeans» on hoopis Euroopa päritolu, aga teadmata jääb, miks neid California kullakaevurite tööpükse Eestis teksadeks kutsutakse.

Asi pole ilmselt selles, et autor poleks tahtnud põhjalikum olla. Võib vaid ette kujutada, kui palju pidi Kuningas end kärpima, et köited jääksid niisugusesse mahtu, et üks inimene neid üles tõsta jaksaks. Selles ajas on talle abiks olnud hea toimetaja Aime Kons.

Värviseeria autor on staažikas spordiajakirjanik ja mälumängur Tiit Kuningas. Kahjuks on kirjastus jätnud lisamata lühikese autori tutvustuse, et noorem põlv ka selle entsüklopeediliste teadmistega mehega tuttavaks saaks. Parandage see asi järgmistes värvisarja raamatutes!

Ohtrate illustratsioonidega raamatud on meeldivaks ja loetavaks kujundanud Endla Toots. Peale lugemismõnu pakub sari nii palju silmailu, et ootan kannatamatult, millal mu raamaturiiulisse värvilisi köiteid juurde tuleb.

Tiit Kuningas

«Sinine» ja «Roheline»

Sari «Väike värval», kirjastus Koolibri 2015